

— специфікою навчального предмета (у даному випадку іноземної мови).

Крім того, навчальну мотивацію можна поділити на позитивну та негативну. Наприклад, твердження «якщо я буду вчити англійську мову, то здам екзамен на відмінно» — це позитивна мотивація. А твердження, «якщо я буду вчити англійську мову, то здам екзамен і мене не відрахують» — негативна. Як негативний мотив можна розглядати і авторитарну форму стосунків між студентом і викладачем.

У формуванні позитивної мотивації у студентів дуже багато

find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

дів навчання, таких як рольова гра, дискусії, проектного методу, методу аналізу конкретних ситуацій та ін., які є, як свідчить практика, дієвими засобами підвищення позитивної мотивації. Викладач, який працює творчо, має достатньо резервів і для стимулювання пізнавального мотиву, який, як стверджують фахівці, є основним мотивом, що визначає навчальну діяльність і формує ставлення до неї.

Формування стійкого рівня навчальної мотивації зобов'язує викладача підбирати відповідні навчальні матеріали, які мали б для студентів пізнавальну, комунікативну та професійну цінність, мали б творчий характер, стимулювали б мислення. Слід зазначити, що використання в процесі навчання іноземної мови культурологічного матеріалу, активних методів навчання створюють умови, які підсилюють мотивацію навчального процесу.

*Бобокал М. А., асистент кафедри
міжнародного менеджменту*

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСКУСІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МІЖПРЕДМЕТНОГО ТРЕНІНГУ

Дискусія (лат.) — це дослідження, колективне обговорення спірного питання, обмін думками, ідеями між кількома учасниками. Метою дискусії є виявлення відмінностей у розумінні питання та шляхом товариської суперечки встановити істину, прийти до спільної думки. Дискусія є доцільною й ефективною тоді,

коли вона виникає на базі знань учасників з теми, яка розглядається.

Під час проведення міжпредметного тренінгу дискусія відіграє ключову роль в активізації інтерактивної взаємодії викладач—студент і студент—студент. Дискусія сприяє розширенню і поглибленню знань, вона розвиває здатність творчо мислити, позбавляє від механічного відтворення завченого матеріалу, тобто виступає засобом виховання культури мислення та свідомого засвоєння знань. Участь у дискусії формує у студентів комунікативні навички, культуру спілкування, вміння аргументовано доводити свою точку зору, слухати і поважати думку оппонента, що і є одним із найважливіших завдань тренінгових занять. Дискусії можуть бути вільними та керованими. Для того, щоб дискусія була ефективною та керованою, викладач повинен дотримуватися певних рекомендацій, серед яких можна визначити наступні: визначте тему дискусії; чітко сформулюйте мету дискусії, урахувавши особливості студентів та їхню готовність до сприйняття даного матеріалу; складіть план підготовки та проведення дискусії; визначте перелік літератури, теоретичного, фактичного матеріалу з теми, який потрібно опрацювати до проведення дискусії; розробіть систему запитань (основних, додаткових, коригуючих), які буде використано під час дискусії; спрогнозуйте позиції та реакції студентів підготуйте дидактичні матеріали для забезпечення ефективності дискусії; ознайомте учасників з основними питаннями дискусії, списком літератури, правилами проведення дискусії.

Викладач є координатором і керівником дискусії, тому необхідно пам'ятати про певні правила проведення дискусії, а саме: ставте запитання, на які може відповісти кожен учасник групи; трансформуйте загальні запитання в індивідуальні: поставте питання перед групою, а після паузи на обдумування адресуйте його конкретному учаснику; заохочуйте учасників дискусії до обміну думками, а не дискутуйте за схемою «ведучий—учасник»; подавайте ідеї проблемного характеру, потім слідкуйте за їхнім розвитком; під час дискусії періодично резюмуйте її проміжні результати, що дає змогу наголошувати на основних положеннях, утримувати дискусію на правильному шляху, надавати учасникам можливість зробити ті зауваження, які вони не встигли зробити раніше; особливо звертайте увагу на той момент, коли висловлюються спірні або помилкові думки. У разі незгоди з певним судженням пропонуйте запитання для загального обговорення; якщо дискусія відхиляється від теми й група відходить від

основної проблеми, узагальніть це відхилення, вкажіть, як і коли можна продовжити вирішення даного питання, запропонуйте повернутись до головної теми; у кінці дискусії зробіть ефектне узагальнення, сформулюйте єдині висновки, вкажіть, до чого може призвести інша позиція, відзначайте всі ідеї групи.

Таким чином, метою тренінгового заняття, що проводиться у формі дискусії, є формування важливих особистісних якостей, уміння аргументовано виступати, аналізуючи і оцінюючи проблеми економічної діяльності в сфері міжнародних економічних відносин з позиції науки. Найважливіша роль, яку повинен відігравати викладач під час проведення дискусії, — це правильно скоординувати студентів і створити атмосферу доброзичливості та взаємної підтримки, що дозволить студентам не тільки одержати нові знання, але й розвивати саму пізнавальну діяльність і призведе до створення вищих форм кооперації у групі.

*Бобрівник С. Л., Заболотна О. О., викладачі
кафедри іноземних мов факультету МЕІМ*

ЗАСТОСУВАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ

Сучасні умови висувають нові вимоги до якостей професіонала, орієнтують на формування особистості, яка характеризується творчим типом мислення, ініціативою, самостійністю в прийнятті рішень. Саме ці якості особистості, об'єднані в групу складають експертну компетенцію — комплекс знань, умінь, якостей, мотивацій, необхідних для розвитку здатності приймати рішення в різних сферах діяльності.

Формування експертної компетенції вимагає нових підходів у навчанні, які повинні базуватися не на передаванні готових знань, а на створенні умов для творчої активності. В якості засобів, що реалізують такий підхід, все більше визнання знаходять активні методи навчання, зокрема ділові ігри. Їх будова відображає логіку практичної діяльності, і тому вони являються ефективним засобом засвоєння знань і формування вмінь і відіграють значну роль у підготовці кадрів.

Ділова гра — це модель процесу прийняття управлінського або господарського рішення, в ній синтезуються характерні озна-